

Податкові витрати: вартість медикаментів в медпункті

У колективному договорі підприємства передбачено наявність медпункту для надання безоплатної медичної допомоги та профілактики захворювань працівників. До складу яких витрат включаються витрати на придбання медикаментів для медпункту? Чи враховуються ці витрати при визначенні об'єкта оподаткування?

Згідно з абзацом другим підпункту 140.1.1 статті 140 ПК України, при визначенні об'єкта оподаткування можна враховувати витрати подвійного призначення, зокрема витрати (крім тих, що підлягають амортизації) на організацію, утримання та експлуатацію пунктів безоплатного медичного огляду, безоплатної медичної допомоги та профілактики працівників (у тому числі забезпечення медикаментами, медичним устаткуванням, інвентарем, а також витрати на заробітну плату найманих працівників).

Однак при цьому витрати на утримання та експлуатацію медичного пункту повинні бути зумовлені специфікою виконуваних працівниками обов'язків. На це вказують і податківці у Єдиній базі податкових знань: витрати на профілактику та надання безоплатної медичної допомоги може враховувати той платник податку, у якого наявність пункту медичного огляду найманих працівників та їх забезпечення безоплатною медичною допомогою зумовлені законодавством. В інших випадках такі витрати не враховуються при визначенні об'єкта оподаткування.

Статтею 13 Закону України "Про охорону праці" від 14.10.1992р. №2694-ХІІ (надалі – Закон №2694) встановлено, що *роботодавець зобов'язаний створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечити додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці. З цієї метою роботодавець забезпечує функціонування системи управління охороною праці, а саме вживає термінових заходів для допомоги потерпілим, залучає за необхідності професійні аварійно-рятувальні формування у разі виникнення на підприємстві аварій та нещасних випадків. Роботодавець несе безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог.*

У листі виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 16.08.2005р. №261-05-3 зазначено, що необхідність забезпечення робочих місць медичними аптечками впливає з норм статті 13 Закону України "Про охорону праці" та Порядку розслідування і ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого Постановою КМ України від 25.08.2004р. №1112. Згідно з пунктом 8 цього Порядку *при настанні нещасного випадку безпосередній керівник робіт (уповноважена особа підприємства) зобов'язаний терміново організувати надання першої медичної допомоги постраждалому, забезпечити у випадку необхідності його доставлення у лікувально-профілактичний заклад.* У листі також зазначено, що перелік лікарських засобів, якими повинні комплектуватись медичні аптечки, визначається характером шкідливих та небезпечних виробничих факторів, які можуть виникнути на робочому місці.

Частиною 5 статті 19 Закону №2694 передбачено, що *суми витрат з охорони праці, що належать до валових витрат юридичної чи фізичної особи, яка відповідно до законодавства використовує найману працю, визначаються згідно з переліком заходів та засобів з охорони праці, що затверджується Кабінетом Міністрів України.*

Відповідно до пункту 7 Переліку заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до витрат, затвердженого Постановою КМ України від 27.06.2003р. №994, одним із заходів та засобів з охорони праці є проведення обов'язкового попереднього, періодичного і позапланового медичного огляду працівників, зайнятих на важких роботах, роботах з небезпечними чи шкідливими умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі.

Таким чином до складу витрат підприємства можна включити витрати на придбання медичних препаратів лише за умови, що ці медичні препарати будуть необхідні у випадку настання аварії або нещасного випадку, характерного для даного підприємства, а також для проведення медичних оглядів працівників. Такі витрати можна включити до загальновиробничих витрат як витрат на охорону праці (пункт "є" підпункту 138.10.1 статті 138 ПК України).

Звертаємо увагу, що наявність у колективному договорі положення про утримання медичного пункту не є підставою для включення витрат на його обслуговування, в т.ч. придбання

медикаментів, до складу податкових витрат. Право на визначення в податковому обліку таких витрат залежить від характеру та особливостей виконуваної роботи на конкретному підприємстві, що і зумовлює необхідність відповідних медичних послуг.